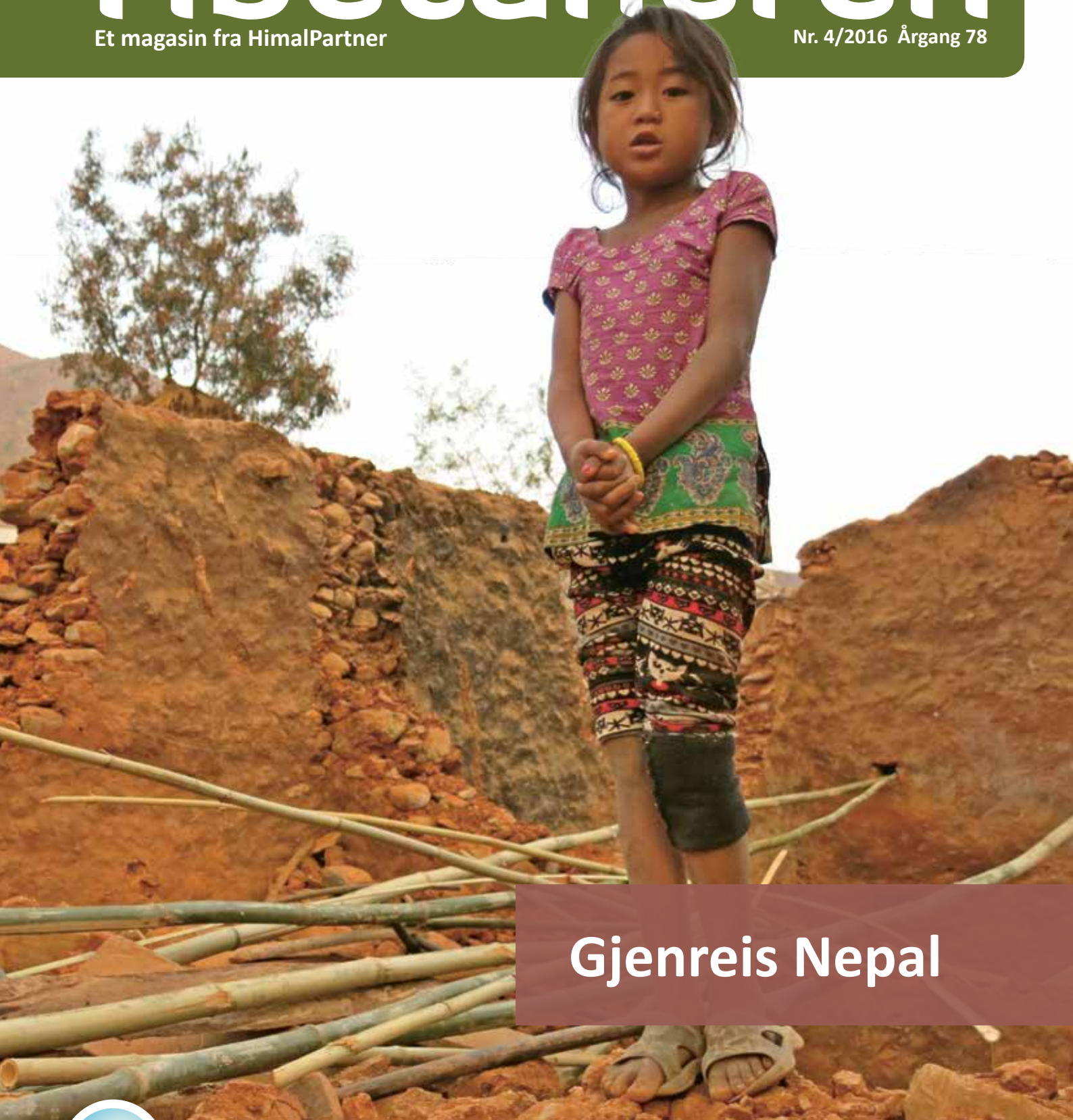

Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner

Nr. 4/2016 Årgang 78

Gjenreis Nepal

HimalPartner
www.himalpartner.no

Kontonummer 3000 15 47107
SMS: NEPAL250 til 2160 (kr. 250)

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalaya-regionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. "Himal" betyr fjell på nepali og sanskrit-relaterte språk.

HIMALPARTNER:

Postadresse:
Postboks 6646,
St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse:
Linstowgate 3, 0166 Oslo
Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HimalPartners Styre og Administrasjon:

Landsstyrets leder: Arne Kjell Raustøl
Administrasjon:
Heidi Westborg Steel, generalsekretær;
Terje Holmedahl, informasjonsleder;
Thomas Smørudal, økonomi- og administrasjonsleder (vikar); Silje Gunnlaug Yun Eng, prosjektrådgiver; Ingunn Røse Høybråten, ungdomsarbeider og administrasjonskonsulent og Peter Grubyi, prosjektkoordinator.

Utsendinger

Nepal:Solveig Abalone Midtgarden
Kina:2 utsendinger

Tibetaneren:

Ansvarlig redaktør: Terje Holmedahl
Opplag: 2.900
Abonnementspris:Gratis
Forsidefoto: Jim Lindquist
Grafisk design og trykk:Grøset

[miljømerke]

Redaksjonen avsluttet
2. september 2016

LEDER

Terje Holmedahl,
Redaktør

Gjenreis Nepal!

200 – 300 mennesker omkom i jordskjelvet i Italia i august. Ekspertene som ble intervjuet i nyhetene henviste stadig til erfaringene fra Nepal. Historiene om folk som opplevde at vegger og tak raste rundt dem og som så vidt berget livet og stadig nye skremmende etterskjelv får oss til å oppleve dagene i Nepal, våren 2015 igjen. «Det vil ta år å bygge opp igjen hjemmet mitt,» sa en sterkt berørt middelaldrende mann til NRKs reporter foran ruinene der vi kunne se en møblert stue.

Det har gått 16 – 17 måneder siden katastrofen i Nepal. I mellomtiden har landet blitt rammet hardt flere ganger. Transportblokaden på indiagrensen gjorde kanskje enda større samfunnsmessig skade enn jordskjelvet. Både vinteren og nå det voldsomme regnet i monsunen har gjort livet svært vanskelig for dem som bor i midlertidige skur og hytter. Flere satte livet til.

Myndighetene ville naturlig nok være med og sette noen premisser for gjenoppbyggingen, i håp om et mer jordskjelvsikkert samfunn. Men byråkrati, korrupsjon og politisk

maktkamp har gjort at det først nå er mulig å starte gjenoppbyggingen for alvor.

Nordre deler av Dhading-distriktet var hardt rammet. Der er HimalPartner allerede involvert i arbeid, sammen med vår partner United Mission to Nepal (UMN). Nå skal vi få bidra til å bygge opp igjen fire skoler som ble ødelagt. Vi utfordrer dere leserne til å bidra, både ved å gi og ved å bruke kreative ideer for å samle inn penger og gi barn i Dhading skolen tilbake. Det haster, for snart er det en ny kald vinter i vente! Da nytter det ikke å skulle ha skole under et bølgeblikktak på bambusstolper.

Italia har en helt annen økonomi og infrastruktur enn Nepal, men der tenker de også gjenoppbyggingen vil ta tid. Nå er vi endelig klare for å gi barna i Dhading skole og sikre dem en fremtid.

Terje Holmedahl
redaktør

VI TAKKER OG BER FOR...

- Vi takker for et godt Sommerstevne med landsmøte og ber for det nye Landsstyret.
- Vi ber for situasjonen i Nepal og for gjenoppbyggingsarbeidet vi vil bidra til i Dhading og Gorkha. Be at folk må få nytt mot og nytt håp.
- -Vi ber for Solveig Midtgarden som ble innsatt i sin tjeneste som landkoordinator for Nepal i Nidarosdomen den 24. juli, for arbeidet hennes, for ektemannen Tor Bendik og for familien deres i Norge.
- Vi takker og ber for Ellen og Carl Wahlström, som er antatt som nye utsendinger til Nepal
- og for videre rekruttering av nye utsendinger for HimalPartner.
- Vi ber for arbeidet med å bedre kvinners mentale helsesituasjon i Nepal og for arbeidet i kirkene med forebygging og god behandling av saker relatert til seksuelle overgrep.
- Vi ber for Fred og forsoningsarbeidet som vi er med på sammen med United Mission to Nepal.
- Vi ber for Joel Hafvenstein og hans besøk i Europa nå i september, samt for Nikish Thapa sitt norgesbesøk i november.
- Vi ber for arbeidet med foreldreveiledningsprogrammet ICDP i Kina.

Kjære leser

Bønnen har båret meg

Bønn er grunnmuren i våre liv, - det som bærer oss uten at vi alltid kjenner det slik. Det har vært det stabile i en ikke alltid forutsigbar tilværelse og det som har båret meg i Nepal. Jeg vil takke for all den forbønn jeg har fått.

HimalPartner er kjent som en bønnemisjon. Mange ber for arbeide og for landene vi jobber i. I Nepal var jeg med i et bønnnettverk som heter Mukti. Det betyr frelse eller frihet på hindi og nepali. Hver tirsdag ettermiddag samles noen kristne med ett felles mål, - å bekjempe menneskehandel og overgrep. Noen ganger kom det mange. De første årene var det hjemme hos meg, og stuen kunne være stinn av folk. Andre ganger kom det bare noen få.

Etter å ha flyttet rundt i folks hjem, fikk vi vårt eget bønnerom av Mountain Child, en organisasjon som jobber mot grensen til Tibet. De som var med, arbeidet med mye forskjellig. Noen jobbet med opplæring av politiet, andre med å skaffe arbeidsplasser eller beskyttet bosted for de utsatte jentene. Higher Ground er de eneste som gir tilbud om terapi. Til sammen dekket vi mange behov. Vår felles grunnmur var bønn. I møte med ondskapen er det vårt beste våpen. Uansett hva vi føler, er det godt å være del av noe større. Fortsett å be!

Be om at Nepal kan få lov å oppleve

oppbygging etter jordskjelvet.

Be om politisk stabilitet og at korrupsjonen i landet vil ta slutt.

Be for alle som lever i fattigdom, om at de må få trygg grunn under sine føtter.

Be for barna, at de skal få mulighet til å vokse opp med håp om en bedre fremtid, en fremtid hvor de kan være med å bygge opp landet sitt.

Eldrid Brekke

Landsstyremedlem,
tidligere utsending i Nepal

Eldrid kom hjem i sommer etter elleve års tjeneste for HimalPartner i Nepal. Hun har bosatt seg i Oslo, der hun studerer og tar en mastergrad i diakoni.

INNHold

GJENREIS NEPAL!

- 12 | Gjenreis Nepal!
- 13 | Johannes utfordrer alle!
- 20 | Leikestova gjev framtid og håp

NEPAL

- 7 | Samhold i mangfold, eller?
- 10 | Kvinner er annanrangs
- 18 | Håp om endring

TIBET/KINA

- 8 | Verdens høyeste motorsykkeltur
- 16 | 32 utdannede foreldreveiledere

NORGE

- 4 | Sommerstevnet 2016
- 6 | Fotvasking og open heim

FORSKJELLIG

- 2 | Leder
- 3 | Kjære leser
- 16 | Livslyrikk
- 14 | Panorama
- 14 | Generalsekretæren har ordet
- 19 | Til ettertanke
- 19 | På blokka

En fremtid for Himalaya!

Ooooo... - EN FREMTID! Ooooo... - FOR HIMALAYA!
Små og store synger og hopper rundt i salen.
Det er sommerstevne på Rødde. Vi har fått vår egen leirsang.

Anne Kippenes hadde laget en egen leirsang med utgangspunkt i tema for stevnet, «Fremtid og håp». Den svingte skikkelig og preget dagene vi var sammen på Rødde ved Trondheim. Her er det meste av den stilige sangen. Hele kan en få hos Anne eller på kontoret.

Vi er samlet fra hele landet
 voksne, barn – unge, gamle
 – det ække bare, bare det! (ee ooo)
 blir så gla´ når jeg får se deg,
 så bra at DU er med meg!
 Mitt hjerte hopper opp og ned! (ee ooo)
 Vi suser ned til Trondheim, nå er det
 leir igjen på lag for Himalaya
 – FREMTIDSHÅP for dem

Ref:
 Du og kan hjelpe, være med å gi fremtid
 og håp For Himalaya
 – vi ber for land og for folk!
 OOoooo... - EN FREMTID!
 OOoooo... - FOR HIMALAYA!

Jeg kan også hjelpe
 – være med å gi arbeid, skole og helse

Holde opp et "BLI MED" skilt.
 Heisann! Gi litt!
 For Gud er ALLE en av "de kule" – du kan
 brukes, trenger ikke å lure
 Du, hvorfor er du så gretten a?
 Ved å gi til andre, blir du faktisk gla'!

HimalPartner på Rødde
 – i sammen hånd i hånd

På lag for HIMALAYA
 – bli med og gjør no´ bra da!
 (Hei dø.. bli med a..)
 Ooooo... – EN FREMTID! Ooooo...
 – FOR HIMALAYA!

En billedkavalkade sier mer enn ord.
 Flere bilder på nettsiden. Fotografer: Peter
 Grubyi, Terje Holmedahl og Øystein Sørensen.

Frå USA til sommarstemne

**Eit ungt tvillingpar kom frå Florida for andre år på
 rad for å vere med på forkantleir og sommarstemne.**
**Barna og dei unge vil attende; – og får med seg
 familien! Vi har møtt fem på sommarstemnet
 og spurt korleis dei hadde det?**

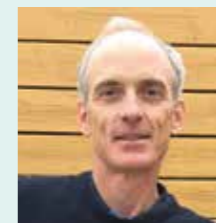
TEKST OG FOTO: SILJE GUNLAUG YUN ENG

Vi spurte dei:

1. Kor mange gonger har du vore på stemnet?
2. Er dette stemnet annleis frå tidlegare? Kva vil du hugse best?
3. Kjem du til Haugetun neste år?

Torres Gilje, 54 år frå Søgne.

1. Eg har vore omlag 15 gonger på HimalPartner sitt stemne. Fyrste gongen var før eg som nygift med Eva drog som utsending til Nepal.

2. Det var meir luft i programmet og fin lengde på møtet. Det eg vil hugse best er Tore Thomassen, hans folkelege tilnærming, gullkorn og ord til ettertanke, samt det musikalske.
3. Eg kjem kanskje neste år. Det er ungene som gjorde at me kom i år. Dei vil gjerne vere med på forkantleir.

Tvillingane Kristin og Jaeger Kirker, 15 år frå Florida.

1. Vi var fyrste gong på forkantleir i fjor.
2. I år er det betre fasilitetar, sjølv om Rødde ligg i «ingenmannsland». Gode minner er hyttetur og strand.
3. Ja, me vil gjerne koma att, viss me får moglegheit. Her er det bra folk og «community spirit»!

Linnea Maria Maridal, 7 år frå Molde.

1. Eg har vore på stemne to gonger før.
2. No er eg blitt 4 år eldre enn sist, og eg kunne vere med på opplegget for barna. Det eg vil hugse best er ting eg kjøpte på Himalaya torget.
3. Det kan godt hende eg kjem neste år, sidan det var så gøy på barneopplegget

Kamal Acharya, 38 år frå Pokhara og Trondheim.

1. Det er fyrste gong eg er på HimalPartner sitt sommarstemne. Men eg har delteke fleire gonger på lokalforeininga sitt årlege møte.
2. Det har vore veldig interessant og fint å møte mange menneske som har vore i Nepal, – menneske som har vore der lenge, snakkar språket og medverkar til utvikling.
3. Ja, – det følest som heime med alle nepalitinga.

Fotvask og open heim

– Eg kjem alltid attende, – fordi det er godt og oppbyggeleg program, nytt frå dei som er “ute”, og ikkje minst for å treffe venner. Berta Marie Valle Wergeland (66) frå Bergen er ei av dei vi møter på tunet på Rødde. Ho har vore på sommarstemne nesten 30 gonger. Fyrste gongen var i 1984 då ho og mannen Olav vart vigsla som utsendingar til Nepal.

TEKST OG FOTO: SILJE YUN ENG

Olav skulle arbeide på to mekaniske bedrifter i Butwal. Eg ville i fyrste omgang halde ein open heim, både for naboar, kvinnegrupper og ikkje minst for dei åtte læregutane som budde i andre enden av det vesle huset vårt, fortel Berta.

– Minste guten vår var tre år, så eg var småbarnsmor i Butwal, og hadde dei to eldste på skulen i Katmandu. Det kosta i meste laget for både born og foreldre å vera ei dagsreis frå kvarandre!

Eg vart etter kvart ofte vikar for vertinna på gjestehuset og tok dei to siste åra del i den lokale kyrkja sitt barne- og kvinnearbeid. Det var lærerikt og rikt på fleire måtar å vera 28 misjonærar frå 10 land som delte gleder og utfordringar og bønnefelleskap i Butwal, minnest ho.

Ein stadig otte

Eg var budd på å møte fattigdom i Nepal, men ikkje i kor stor grad religionen prega og styrte livet til folk. For å kunne gjere «puja» (ofre) eller utføre religiøse ritual, sette folk seg ofte i gjeld. Mange levde i ein stadig otte for at ikkje gudane var nøgde. Og gudane var utallege og krevande!

– *Kva betyr misjon for deg?*

– Før eg kom til Nepal var mi oppfatning at det var å forkynne Guds Ord. Språkbarrierane i starten gjorde at det vart meir «å vaske» føter og prøve å vere eit føredøme, heller enn å forkynne. Me fekk “plukka opp” og hjelpe nokre misbrukte jenter, spedalske og andre som trong det.

Vårt ynskje var at dei såra og sårbare som kom til vår dør, skulle kjenna varme og vennskap – og kanskje ana noko av Jesu inkluderande og tilgjevande sinnelag. Men

språket er nøkkelen og måtte berre lærast! Som eit apropos nemner ho “misjonsmarka” som no er komen til Noreg, – språket kan me!

Trua mi blei ny i Nepal.

– Som prestedotter og oppvaksten i ein kristen heim har eg alltid vore truande. Men fyrste året i Nepal vart eg alvorleg sjuk. Ja, det sto om liv og død i “Black water malaria”. Eg tok farvel med tre born attmed senga, – då er det alvor!

Misjonæranne på feltet samla seg i vår

vesle stove og bad, det same gjorde borna på 9 og 12. Eg tålte knapt å høyra lyden av dette gjennom veggen, eller vifta i taket, på grunn av smerter. Eg var ikkje i stand til å sitja i bil til sjukehus, men ein dyktig indisk lege blei henta, og han var ikkje i tvil om diagnosen. Midt under dette fekk eg ein fred frå Gud. Sidan dette, har ikkje trua vore “ein religion” men eit levande samfunn med min Herre Jesus! Trua mi blei ny i Nepal.

Endringar

– *Har HimlaPartner endra seg gjennom dei åra du har vore medlem?*

– Utsendingane har alltid formidla misjon gjennom å vere medvandrarar. I vår første periode var me del av eitt større fellesskap i United Mission to Nepal (UMN), med 400 utsendingar frå 20 ulike land, som representerte 40 kyrkjesamfunn. Likevel opplevde eg at me hadde felles mål og hadde eit godt bønnefelleskap. I dag blir det arbeid på andre måtar og med andre “reiskap”.

Partnertanken er nok nyttig og nødvendig, men det kjennest litt utilnærmeleg for fotfolket, tenkjer Berta. – Det er fantastisk at Nepal er eit av landa i verda der evangeliet om Jesus frå Nasaret går fortast fram! Vennskaps-evangelisering og teltmakararbeid er gode vegar framleis.

Det er ikkje det viktigaste om innfødde eller utsendingar frå ymse land, forkynner evangeliet, men at stafetten går vidare om Han som er VEGEN, SANNINGA og LIVET!

– Min Herre kom nær og gav meg ny trusvisse i Nepal. Det eg fekk, har aldri tørka ut. Det var ei kjelde med Levande Vatn! strålar Berta Marie frå Bergen.

Samhold i mangfold, eller?

Nepal er et mangfoldig samfunn der ulike etniske grupper, kaster, kulturer og religioner lever sammen, - men samholdet utfordres stadig.

TEKST: ELISHA SHRESTHA OG RAGNHILD SKEIE, FOTO: UNITED MISSION TO NEPAL

Nepalene kaller stolt landet sitt en vakker hage der ulike etniske grupper, kaster, kulturer og religioner lever sammen. Folketellingen fra 2011 viser at det fins ca 125 etniske grupper med 123 ulike språk i Nepal. En slik mosaikk av etnisitet og kultur gjør landet enda mer vakkert, men på samme tid også mer komplekst. Nepalsk lovgivning forbyr diskriminering på grunn av språk, etnisitet og religion, og garanterer lik behandling av alle. Likevel, utfordringer og mangler viser seg når disse lovene skal praktiseres. Av og til resulterer det i konflikter i samfunnet, og den vakre tanken om «samhold i mangfold» blir ødelagt.

Økt antall partier

Etter den ti år lange borgerkrigen som varte fram til 2006, har det vært en økning av politiske partier og interessegrupper basert på etniske, religiøse og kaste-relaterte skillelinjer i Nepal. Dette har i stor grad påvirket befolkningen negativt, og de siste årene har det vært flere tilfeller av vold mellom ulike religiøse og etniske grupper der både bomber og andre våpen, er tatt i bruk.

Mord, drap, voldtekter og husbrann

United Mission to Nepal (UMN) er involvert i fredsbyggende aktiviteter i tre distrikt

i Nepal. Tej Gaire, UMNs fredsarbeider i Rupandehi, minnes den katastrofale situasjonen som oppsto i Kapilbastu i 2008.

– En muslimsk leder, Mohit Khan, ble drept av ukjente gjerningsmenn. Ulike etniske grupper beskyldte hverandre for mordet. Hendelsen skapte en veldig vanskelig situasjon i landsbyen Pathardaiya. Konflikten gjorde at madhesiene (lavlandsfolk) og pahadiene (fjellfolk) slåss mot hverandre, naboer drepte hverandre, kvinner ble voldtatt og hus brent, forteller Tej opprørt.

Ifølge Tej ville situasjonen vært enda verre om ikke UMN, støttet av partneren Lumbini Christian Society, hadde engasjert seg med fredsprosjekt i landsbyen.

Integrert fredsbyggingsprosjekt

UMN, med støtte fra HimlaPartner, har gjennomført et integrert fredsbyggingsprosjekt i tre distrikt i Nepal, der fokus har vært tilgivelse og forsoning. Prosjektet har bidratt til mer rettferdige og fredelige samfunn gjennom å redusere vold og bygge sosial harmoni. I splittede og konfliktfylte områder ble det opprettet blandede grupper og undervist i konflikthåndtering og forsoning. Dette har forbedret relasjoner og bidratt til fredeligere lokalsamfunn generelt.

Bilde fra ett av mange kurs som UMN arrangerer.

176 meglere og 721 saker

UMN har lært opp 176 meglere som involverer seg i konfliktløsning lokalt. 721 saker er blitt løst i løpet av de fem årene prosjektet har vart. Spesielt har dette vært positivt for de fattige og marginaliserte. Av de 81 løste sakene i 2015 var 60 saker relatert til daliter (kasteløse), madhesier og etniske grupper med relativt lav samfunnsøkonomisk utvikling.

I prosjektområdene er meglingsstjenesten anerkjent og verdsatt som en lokal konflikthåndterings-metode. I 2015 ble 7 saker henvist til meglingscenteret fra det lokale politikontoret.

Blandet gruppe fant løsningen

Tej Gaire viser til hendelsen i Kapilbastu i 2008.

– Ved hjelp av UMNs fredsprosjekt, ble det dannet en blandet gruppe fra de to lokalsamfunnene. Sammen fant vi fram til årsakene til problemene i området. Ved å sitte sammen, ble det skapt relasjoner, og vi klarte å løse problemene i fellesskap. Før dette prosjektet var vi knapt på talefot med hverandre, sier Tej. Opplæring i fredsbygging, styrking av kvinner og bevisstgjøring av lokalsamfunnet, ble vektlagt.

I prosjektet arbeides det også med religionsdialog. Dialogforumet «Interfaith Network» jobber med saker som ulike religiøse grupper måtte ønske å ta opp. Nettverk er opprettet i to områder der UMN arbeider, Sunsari og Rupandehi. I september 2015 gjennomførte nettverket religionsdialog fire steder i landet for å komme med innspill om tilrettelegging for en sekulær stat ut fra den nye grunnloven.

Tej Gaire

De to som hadde lagt opp turen sammen, Jim Lindquist og Tsultrim Dargye

“
En tur med enkle kår
som gir en helt fantastisk
opplevelse på verdens tak.

Verdens høyeste motorsykkeltur

Han våkner praktisk talt ansikt til ansikt med en stor jak. Jim Lindquist er daglig leder i Indian Adventures AS og er, sammen med 14 andre norske motorsyklister, på «verdens høyeste motorsykkeltur».

TEKST: JIM LINDQUIST OG TERJE HOLMEDAHL, FOTO: JIM LINDQUIST

Jeg våkner i teltet på 4600 meters høyde. Det er minusgrader. Utsikten fra teltåpningen er en motorsykel parkert ved bredden av buddhistenes hellige sjø, Serye lake. Det begynner å lysne i det jeg kryper ut av teltet. Rundt meg står 15 telt og 15 motorsykler og ellers bare enorme vidder og runde fjell.

«Det blir bra bilder av sånt!»

Dette er hjemmet til store flokker med langhårede jakokser. Morgenlyset får rimet i gresset til å skinne hvitt når de første solstrålene treffer det. Jakene kommer nærmere. Noen morgenfugler har kommet ut av teltene og ser med spenning på de store dyra som nærmer seg. Jeg legger meg ned i gresset og lar dyra komme tett innpå.. Den nærmeste oxen stopper opp rett foran meg og skrapper i bakken med ene forbeinet.

«Det blir bra bilder av sånt,» tenker jeg og knipser. Flere kommer ut av teltene og får en spennende oppvåkning i møte med disse kjempene som nå står mitt inne i leiren. – En morgen vi aldri glemmer!

15 motorsyklister i 5.000 meters høyde

Jim Lindquist var reiseleder for «Verdens høyeste MC-tur». I tiden 16. juli til 1. august var 15 motorsyklister i Himalaya. Etter akklimatisering til høyden krysset de Himalaya fra lavlandet i syd over fem pass på rundt 5000 moh. mot den vestlige delen av den tibetanske høysletta.

Ut å leke

– Etter en frokost, lokalt brød med honning og jak- yoghurt skal vi «ut å leke». Leketøyene er 15 uregistrerte off road motorsykler,

sandkassa er milevis med smale oversiktlig grusveier der vi kan kjøre som vi vil. Noen har mange års erfaring med mc-sport, som elsker å utfordre seg selv og motorsyklene i fri utfoldelse. Andre tar det mer med ro og nyter naturen i sitt eget tempo. Friheten på vidda med motorsykel er en herlig opplevelse uavhengig av fart og erfaring.

Ville teste ut konseptet

– Hvordan kom dere på ideen til denne turen?

– Vårt lille reisebyrå Indian Adventures AS har i mange år arrangert turer i den indiske delen av Himalaya. På denne turen ville smake på livet på den tibetanske høysletta og nomadelivet. Kona Åshild og jeg var med på en tur sammen med noen av staben i HimalPartner i 2013 og besøkte Xining og Yushu og så på prosjektene. Året etter var jeg tilbake i Yushu for å bistå

KVTC, en organisasjon som kombinerer arbeid med bærekraftig turisme og fagopplæring i de tibetanske områdene. Da reiste jeg i fem uker sammen med lederen i KVTC, Tsultrim Dargye og så etter hvert muligheten for å kunne arrangere en motorsykkeltur. Vi ville kombinere bærekraftig turisme med å gi råd og vink til gründere, teste ut nye homestays og se hvordan det ville fungere med vestlige turister i et område der hvite mennesker er like sjeldne som snøleopardene.

Alene i fjellet uten mat og telt

– En ting jeg fant ut at vi ikke skulle gjøre var å reise på hestetur innover i fjellet, ler Jim.

Jeg testet dette sammen med det som skulle være en guide og hestekar. Kort fortalt endte det med at jeg ble forlatt alene i fjellet uten mat og telt, - en nyttig erfaring for hva vi ikke skal begi oss ut på med en gruppe turister. Å bo hjemme hos tibetanere som ønsker å få en ekstra inntekt ved å leie ut et rom eller to, viste seg derimot å fungere fint.

En herlig gjeng

– Hvem er det som melder seg på en slik tur?

– En pilot-tur i så stor høyde, med høyeste

sovested på 4600 moh og varierende grad av standard valgte jeg å markedsføre utelukkende til personer som har vært med Indian Adventures i Himalaya tidligere og som «har vært ute en vinternatt før». Turen ble fullbooket i løpet av en uke. Gruppen som var med, er en herlig blanding av mennesker. Kan nevne en kvinnelig lege på 74 år, et ungt par fra Harley Davidson-miljøet, en sivilingeniør som er ekspert på droneflyging og en samisk sjømann...En herlig gjeng.

Fantastisk natur

– Yushu-området er høyt, vakkert og vilt med store forskjeller på dag og nattetemperatur. Det ligger mildt sagt avsides til så det kreves en del for å arrangere turer der. Naturen er fantastisk og de som er villige til å betale prisen i form av tilstrekkelig dager med akklimatisering til høyden og som klarer seg med enkle kår får en helt fantastisk opplevelse på verdens tak.

Godt forberedt, men...

– Våre erfaringer med turen har vært nyttige for fremtidige turer for oss, og også nyttig lærdom for Tsultrim og KVTC, med tanke på hva som må utvikles til andre typer turistnæring. Både vi og Tsultrim hadde gjort det

vi kunne for å forberede turen godt, så er det ting som vi må gjøre annerledes neste gang dersom det blir en tur. Vi hadde investert i 15 nye 250ccm offroad motorsykler, nye telt og madrasser til hver enkelt, kokeutstyr og en del annet som ikke er tilgjengelig i områdene vi reiste i. Dette fungerte fint. En utfordring var på det tekniske. Å få med en mer kompetent mekaniker, mer verktøy og deler er noe som må rettes på til neste gang.

Møte med mennesker

– Det som gjorde mest inntrykk er naturen og møter med mennesker, sier den fornøyde reiselederen. Å våkne etter en natt i telt på 4600 meters høyde og få med soloppgangen over rinkledd åser etter en kald natt og oppleve en flokk jakokser passere gjennom leiren er ett av mange uforglemmelige minner. Et annet minne er nomadefamilien som ba oss inn i deres telt av jakmøkk. Hele storfamilien viste oss sin gjestfrihet – et annet høydepunkt.

Et møte som vi også satte pris på var da vi ble bedt hjem til noen munkler til te. Slike genuine møter i et område fritt for turister er ubeskrivelige, – virkelig et møte med en annen verden.

Nikish Thapa

Kvinner er annanrangs

Mange kvinner slit med mentale helseproblem fordi dei framleis er "annanrangs" borgarar i Nepal, noko som resulterer i at behova deira ofte blir oversett, seier Nikish Thapa.

TEKST: ELISHA SHRESTHA OG RAGNHILD SKEIE

Nikish Thapa arbeider med kvinner og deira mentale helse. Ho legg til at ei undersøking om «sjukdom og død hos kvinner» i Nepal frå 2008 viste at sjølv-mord var den viktigaste årsaka til død blant kvinner i alderen 15 til 49 år.

Under 1% av helsebudsjettet på mental helse

Det har vore ei gradvis aukande bevisstgjerjing rundt mental helse i Nepal. Ifølge Verdens Helseorganisasjon (WHO) har likevel ikkje den nepalske regjeringa gjeve prioritet til dette området. I 2014-2015 var under 1% av det totale helsebudsjettet retta mot mental helse.

Nepal er av WHO rangert på 7. plass i verda i tal på sjølv-mord og vidare på 3. plass når det gjeld sjølv-mord blant kvinner i reproduktiv alder, 15-49 år. I Nepal er det mange sosiale stigma rundt mentale lidningar. Det er difor vanskeleg for personar som er ramma, å oppsøkje profesjonell hjelp. Folk med mentale problem strevar i årevis, utan å vita at dette er ein vanleg sjukdom.

Ei rekkje årsaker

Rupa Chettri arbeider som terapeut ved Higher Ground Councelling Center. Ho fortel om dei utfordringane kvinner med mental sjukdom møter i Nepal.

– Fattigdom, analfabetisme, kjønns-diskriminering, vold i familien og menneskehandel er alle medverkande årsaker til auken i psykiske problem blant kvinner.

Chettri seier at senteret fokuserer på terapi til personar som har vore offer for menneskehandel, seksuelle overgrep og andre traumatiske opplevingar.

Kartleggja og tilby terapi

Nikish Thapa, som og arbeider i prosjektet, seier at terapi-programmet har ført til at kvinner som har opplevd menneskehandel og seksuelle overgrep, er blitt tilbakeført til samfunnet, har lært å stola på andre igjen og fått lækte relasjonar.

– Prosjektet har som mål å kartleggja den mentale helse- situasjonen, inkludert angst, depresjon og post-traumatiske stresslidningar hjå kvinnelege offer for menneskehan-

del eller andre overgrep, og tilby dei terapi, seier Thapa.

Negative assosiasjonar

Rupa Chettri fortel at den vanlegaste utfordringa for klientane er å godta det faktum at dei treng profesjonell hjelp.

– Terapi er ikkje vanleg i nepali kontekst og ordet gir ofte negative assosiasjonar. Som følgje av dette er det få som ynskjer å oppsøkje terapeut, og om dei gjer det, er det ofte vanskeleg å oppnå gjensidig tillit. Rupa føler at den største utfordringa hennar som terapeut, er å utvikla gode relasjonar til klientane og å hjelpe dei til å forstå skilnaden på psykiatri, psykososial rådgjeving og allmenn legehjelp.

– Eg prøver å skapa tillit og få dei til å kjenna seg vel. Då fyrst kan dei snakka om problema sine og er tydeleg meir avslappa når dei går, seier Rupa.

Vart kvitt sjølv-mordstankane

Då «Rita» (21) kom til senteret hadde ho sjølv-mordstankar og følte seg verdlaus.

Terapeuten snakka med henne, presenterte terapi-opplegget, og fekk forklart at målet var å hjelpe henne til å hjelpe seg sjølv.

– Dei fyrste to timane blei det brukt ein terapiform kalla EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing), forklarar Nikish. Deretter jobba vi med hennar egne positive ressursar. Og ho fekk «heimelekse». Kvar gong ho kom attende, såg ho betre ut. Etter seks behandlingar blei ho spurt om ho framleis streva med sjølv-mordstankar. Svaret var eit tydeleg: "Nei."

– Vi snakka om at det behandlingsopplegget ho hadde vore gjennom, var som å gå til sjukehus for å bli operert for kreft. Ho kjende seg bra no, men vi åtvara om at små tilbakefall truleg ville koma. Då ville det bli viktig for henne å ta i bruk dei verktøya ho hadde fått for å ta vare på seg sjølv.

Ho reiste tilbake til skulen sin, tydeleg glad. Sidan ho bur langt vekk, held ho kontakt med oss over telefon om ho har trong for det.

Traumatisert etter jordskjelvet

«Rima», ei anna yngre kvinne, blei tilvist til senteret etter jordskjelvet. Ho hadde mista mora i skjelvet og var tydeleg traumatisert. Ho hadde problem med korttidsminnet og viste teikn til nervøst samanbrot. Då ho kom til Katmandu, hadde ho ikkje forsona seg med tapet av mora. Terapeuten starta med EMDR-behandling. Ho fekk nokre praktiske øvingar. I tillegg fekk familien råd om korleis dei kunne hjelpe henne til å jobba med traumet. Etter 4 - 5 behandlingar var ho tilbake til det normale og familien kom ilag med henne for å møte terapeuten og takka for hjelpa. Det var ei stor glede å sjå det lysande smilet i ansiktet hennar.

Bevisstgjerjing

I tillegg til terapiprogrammet fokuserer prosjektet også på bevisstgjerjing rundt menneskehandel, seksuelle overgrep og mobbing. Målet er å hindra at dette skjer.

– Gjennom eit nettverk kalla "Mukti" prøver vi å arrangere kurs for kyrkjene i handtering av overgrepssaker. Vi arbeider også med ungdom der vi tek opp tema som det å vera i eit forhold, overgrep og gjennom bruk av verkelege historier, også om menneskehandel, fortel Rupa.

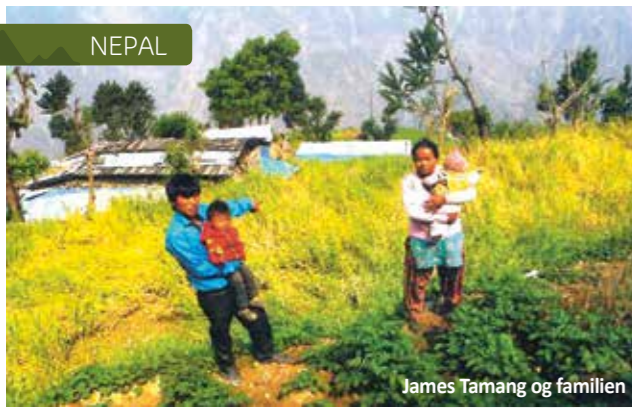
– Mange kyrkjer ber terapi-teamet om å koma på besøk for å fortelja om menneskehandel og undervisa om korleis ein kan hindra dette.

Rupa Chettri

Illustrasjonsfoto: Pål Brenne

James Tamang og familien

Skolen i denne landsbyen er jevnet med jorda

Barna er Nepals fremtid. De skal bygge samfunnet og skape utvikling. Da kan de ikke bli sittende her. De må gå på skolen!

Gjenreis Nepal!

16 måneder etter jordskjelvet i Nepal forsøker James Tamang og familien så godt de kan å bygge opp igjen et livsgrunnlag og takle ettervirkningene.

TEKST OG FOTO: UNITED MISSION TO NEPAL (UMN) OG TERJE HOLMEDAHL

James Tamang var hjemme da jordskjelvet rammet Jharlang, en landsby i Dhading distrikt. Huset ble knust, men verken han eller noen i familien fikk fysiske skader. Der de sto hjelpeløse i en sky av støv, trodde de at de var den eneste familien i landsbyen som hadde overlevd. Men etter hvert hørte de folk som gråt og kunne merke aktivitet.

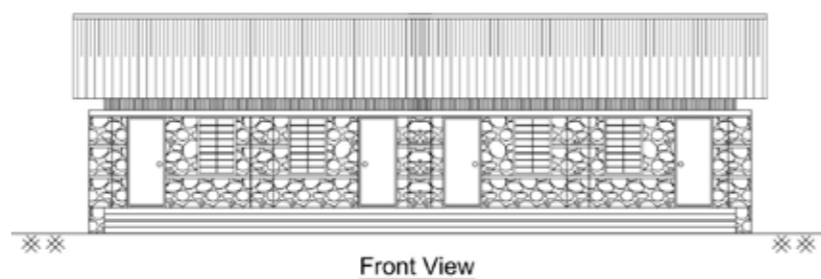
Jordskjelvkatastrofen den 25. april i fjor tok over 8.000 menneskeliv. Hvor mange som ble husløse finnes det ikke tall på. Snart halvannet år etter er det fortsatt mange som ikke opplever det de vil kalle en normal hverdag.

Alle bygningene kollapset

I landsbyen med rundt 145 husstander hadde alle bygningene kollapset. Ni mennesker mistet livet. Alle bodde ute i det fri med barna sine i fire til fem dager uten matfor- syninger. De overlevde ved å spise rå nudler rett fra pakken. Både stiene og hengebruene som fører til området var ødelagt.

I mellomtiden levde hele landsbyen sammen. De kokte og delte det de hadde etter beste evne. Når UMN sine nødhjelpspakker endelig kom fram, fikk folk nytt håp.

UMN delte også ut såkorn, grønnsaksfrø, landbruksredskap og annet verktøy til gjenoppbygging av midlertidig hus. Det var svært viktig.

Front View

Dhading-distriktet ligger nokså midt i Nepal. Sammen med Gorkha, rett vest for Dhading var det svært store ødeleggelser her under jordskjelvkatastrofen. Nå vil vi bygge skoler i Dhading, sammen med partner United Mission to Nepal. Vi vil også støtte gjenoppbyggingsarbeidet som Pokhara Christian Committee gjør i Gorkha-området.

Det har tatt lang tid

Transportblokkade, en svært streng vinter og nå sist en ganske ekstrem monsun har, sammen med mye byråkrati og politisk uro, gjort at det har tatt lang tid før gjenoppbyggingsarbeidet kunne komme i gang for alvor.

Vi vil bygge skoler

Barna er Nepals fremtid. Det er de som skal gjenskape håpet og optimismen her i Dhading. De skal bygge samfunnet og skape utvikling. De må gå på skolen!

Skolen i landsbyen på bildet er jevnet med jorda. Inntil videre får ungene undervisning i skuret til høyre, men det holder ikke når vinteren setter inn.

HimalPartner er blitt utfordret av United Mission to Nepal (UMN) til å være med og bygge opp igjen fire skoler i Dhading distrikt. Tegninger og planer er på plass, bygningsfolkene er klare, materialer tilgjengelig. Nå mangler det bare penger!

Gjennom kampanjen «Gjenreis Nepal!» har vi som mål å samle inn 700.000 kroner, Sammen klarer vi det.

Du utfordres på å gi, men også til å være kreativ for å få inn mest mulig penger. Det haster. Tegninger og planer er på plass, bygningsfolket er klare, materialer tilgjengelig. Regntida er over, om noen måneder kommer vinteren. La oss gjenreise Nepal nå!

Johannes utfordrer alle!

Johannes Høyland (13) fra Stord fulgte sitt hjerte! Han ville bidra til å dra igang kampanjen «Gjenreis Nepal». Til HimalPartners sommerstevne hadde han laget en legomodell av et jordskjelvskadd nepali-hus. Han utfordret til praktisk handling.

For 100 kroner kunne stevnedeltakerne bygge et hus i Duplo-Lego. Det ble en hel landsby. Da husene ble telt opp søndag morgen, hadde det blitt bygd hus for til sammen kr. 8.020. Johannes overrakte denne summen til generalsekretær Heidi Westborg Steel under frokosten.

Behovene er store

Fortsatt er det mange i Nepal som ikke har fått bygd opp igjen husene sine. Mange skoler holder til under midlertidige bølgeblekketak. Denne høsten vil

HimalPartner ha en kampanje kalt «Gjenreis Nepal». Vi vil spesielt fokusere på Dhading-distriktet, der ødeleggelsene var massive og behovene fortsatt er store.

Johannes utfordrer alle!

Nå oppfordrer vi andre til å følge Johannes sitt eksempel og tenke ut kreative måter å samle penger til prosjektet på. En sekstiåring har allerede meldt at hun vil ha gave til prosjektet når hun feirer dagen sin. Foreninger, skoler, menigheter, – Johannes utfordrer alle!!

Generalsekretæren har ordet:

MISJON I DEN NORSKE KIRKE

Samarbeid Menighet og Misjon (SMM) er en spesiell og viktig del av Den norske Kirke. I samarbeidet mellom Kirken og syv misjonsorganisasjoner er det mange som investerer mye for å bidra til å øke forståelsen for misjon, – på Kirkens Hus i Oslo, på bispekontorene rundt i landet, i organisasjonene sentralt og lokalt.

Misjon er vanskelig. Vi håper jo innerst inne at andre skal komme til den samme tro som jeg har.

Vi påberoper oss en sannhet. Dette er ikke populært i dagens pluralistiske verden. Sier vi dermed at kristne er bedre enn andre? Nei - vi sier bare at fordi vi ikke er bedre, tror vi Gud har vist sin nåde gjennom Jesus.

Nåde - det utfordrende og fantastiske begrepet som skiller kristendommen fra andre religioner. Vi slipper faktisk å prestere! Vi får ikke til det gode vi ønsker og likevel blir vi elsket av Gud. Og vi oppfordres til å møte hverandre med samme uforbeholdne respekt og kjærlighet. Konsekvensene av denne merkelige logikken tar tid å absorbere. Det betyr at ingen er bedre, alle er like; - det er det som er unikt! Det er gaven vi ønsker å gi de som ønsker den.

Vi må nok innrømme at dette ikke alltid har vært like klart formidlet fra kristne gjennom tiden – hverken i ord eller handling.

I 2010 markerte vi 100 år siden den viktigste misjonskonferansen i verdenshistorien. Den fant sted i Edinburgh i 1910, - en konferanse med hvite menn. I 2010 tydeliggjorde markeringen at tyngdepunktet for kristne i verden nå er i Sør. Jubileet ble markert i alle leire rundt i hele verden og ble momentum for det vi har kalt en «ny misjonsforståelse». Det viktigste var nok at de to viktige kristne miljøene i verden kom hverandre i møte, «de økumeniske» i Kirkens Verdensråd (KV) og «de evangelikale» i Lausannebevegelsen. Litt forenklet kan vi si at misjonsperspektivet i økende grad blir forstått og inkludert av KV og tilsvarende blir handlingens uforbeholdne kraft (diakonien) anerkjent av Lausanne. I Norge hadde Kirkemøtet en fin gjennomgang av misjon i 2012.

Misjon er ikke bare det som skjer internasjonalt. Misjon er selve nerven i Kirken. Vi skal ikke prestere misjon. Det må være en indre motivasjon hos alle troende om både å bringe folk til tro på Jesu nåde - og å vise denne nåden uforbeholdent i handling og raushet (diakoni), slik Jesus gjorde.

Det er i hvert fall ikke bare de hvite menn som skal frelse verden. Misjon er Guds og er et oppdrag gitt både nordmenn og kinesere, prester og ingeniører - og gjelder i Norge like mye som i Nepal.

Er denne misjonsforståelsen forankret hos oss?

Heidi Westborg Steel
Generalsekretær

VEDAVÅGEN TIBETMISJON – 40 ÅR

– No slår vi ut håret og drar på jubileumstur til Hermon, seier Sissel Simonsen. Ho leier Vedavågen Tibetmisjonsforening på Karmøy, som er 40 år i år.

Dei er åtte damer i alderen 47 til 68 som møtest kvar tredje uke til møte. På desembermøtet, som er på bedehuset er ofte Anne Therese og Asbjørn Ness med, men og andre har besøkt dei.

Ein gong i året, i mai, har dei basar. I år fekk dei inn 36.000 kroner.

– Eg skal i banken i dag og senda 47.000 kroner til dykk, seier Sissel på telefonen.

I september tek dei turen til Hermon ved Hallingskarvet der dei skal nytta fjellet i fem dagar og feire førti år i lag.

HimalPartner gratulerar og takkar for trufast teneste så langt!

NY PROSJEKTKOORDINATOR

Shyam Kumar Rai har begynt som ny prosjektkoordinator for Educational Horizon Nepal. EHN er en av partnerne i prosjektet «En bedre skolehverdag» og arbeider for å høyne det pedagogiske nivået og læringsmiljøet i førskolene på landsbygda i Nepal. Dhading er et geografisk satsingsområde.

– Jeg gleder meg veldig til å jobbe sammen med dere på vegne av barn, sier Shyam Kumar Rai. Jeg har en drøm om at nepalske barn skal få utnytte sitt potensiale og leve verdige liv. Jeg er avhengig av organisasjoner som HimalPartner for å kunne realisere disse visjonene.

Shyam er gift med en sykepleier og har en datter på tre år.

Den forrige lederen, Malati Rai Gurung har sluttet og gått over i en stilling i Mission Aviation Fellowship

Vi i HimalPartner ønsker Shyam velkommen som medarbeider og ser fram til å samarbeide med ham.

TIBETANSK NYTESTAMENTE

Det nye testamentet er ferdig oversatt til amdo-tibetansk. Språket eller beslektede dialekter snakkes av rundt 1,4 millioner mennesker. I følge Wikipedia er Amdo en av de tre tradisjonelle regionene i Tibet.

Antakelig kan 60 -75 % av amdo-folket ikke lese og skrive amdo. Den oppvoksende slekt lærer kinesisk på skolen. Det er uansett en milepel for folk å få Det nye testamentet på sitt eget morsmål. Vi gleder oss med dem.

PERSONALNYTT

Ingunn Røse Høybråten (bildet) er tilbake etter barselspermisjon. Hun er administrasjonskonsulent og ungdomsarbeider.

Lene Birgitte Rødningsby Bjølverud fikk en datter i august og vil ha permisjon fram til 1. august 2017. I mellomtiden er **Thomas Smørdal** vikar som økonomi- og administrasjonsleder.

Ellen og Calle Wahlström er antatt som utsendinger for HimalPartner med sikte på utreise til Nepal. De presenteres i neste Tibetaneren

SAMARBEIDER OM FORNYBAR ENERGI

Den 27. juli ble en viktig avtale undertegnet i Katmandu. Den norske Ambassaden vil støtte Kathmandu University (KU) sitt prosjekt «Energize Nepal» med 25 millioner kroner over en femårsperiode. Målet med prosjektet er å øke kapasiteten i Nepal til å utnytte det enorme

potensialet i landet for fornybar energi, med fokus på vannkraft.

KU vil arbeide med å utvikle kunnskap og teknologi innenfor vannkraftsektoren, så vel som menneskelige ressurser.

Prosjektet viderefører et vellykket samarbeid mellom HydroLab, Kathman-

du University, Sintef og NTNU i Trondheim. Ambassaden uttrykker glede og stolthet over å få støtte KU og bidra til en styrking av KU sitt samarbeid med deres norske partnere Sintef og NTNU.

32 utdannede foreldreveiledere

Kina: Høsten 2015 og våren 2016 ble de to første gruppene av ICDP-fasilitatorer lært opp. ICDP er et internasjonalt anerkjent foreldreveiledningskurs. Disse blir nå pionerer på området i Kina.

Shincon Kunming Rep Office har introdusert ICDP i forbindelse med et prosjekt for å bistå forlatte barn i Yunnan-provinsen, med økonomisk støtte fra flere norske aktører.

Barn skal ikke gråte

Magnus Ånestad, som tidligere arbeidet i HimalPartners er en av de involverte. HimalPartners utsending Solveig Frivold har gjort en undersøkelse om mental helse i tibetanske områder. En av hennes konklusjoner er en anbefaling om å ta i bruk nettopp ICDP for å imøtekomme de psykiske og mentale utfordringer som barn og familier møter.

- Barn skal ikke gråte, sier Solveig. Familien må holde på fasaden og barna får ikke lov å ha negative følelser.

Sosiale vesener

Opplæringen for fasilitatorene ble gjen-

nomført i form av tre workshops. Hver workshop varte i 3 - 4 dager. Foreleserne er noen av de samme som har holdt kurs i Nepal, Elsa Døhlie, Helen Christie, Astri Johnsen og Hilde Tørnes.

Etter den andre samlingen ble fasilitatorene satt til å lære opp omsorgspersoner, dvs. foreldre og fagpersoner. 32 fasilitatorer fikk sin diplom i april. De representerer en

stor faglig bredde og organisasjoner. Deltakerne gir uttrykk for at de har lært mye og har stor tro på dette konseptet.

ICDP er bygd på tanken om at menneskene av natur er sosiale vesener og, nettopp som det, er svært sårbare i sosiale relasjoner, siden det er der lidelse og lykke finner rom, skriver Professor Karsten Hundeide, som var en av initiativtakerne til ICDP.

LIVSLYRIKK

Marita Bjørke Ådland er prest i Slemmestad, mor til tre og glad i å skriva. Ho er Tibeteneren sin husdiktar. Ho har skriva eit seinsomnardikt.

Der alle ting tek til

Seinsommarens sløve soldagar
smyg seg sakte
innunder hud og tanke
så seinhaustens snikande kulde
ikkje skal ta bustad i oss for godt
men berre minna oss om at
det fine med livet er at av og til
er det slik
og av og til slik
og seinsommarsola
den skal bu i oss
heilt til vårsola varmar igjen,
inst i hjartet
der alle ting tek til.

Bruktbua Gi & Få i kjellaren i Suldal bedehus

Opningstider:
onsdagar frå kl. 11.00 til 15.00
og kl. 17.00 til 19.00
fredagar frå kl. 15.00 til 20.00

Kom innom til ein handel eller ein dros!
Vi har kaffi og nysteikte vafjar.

Alle inntekter går til HimalPartner sitt
prosjekt i Nepal:
Håpets hus - dagsenter for funksjonshemma barn.

Vi tek imot bruks- og
kunstgjenstandar,
møbler, leikar
og mykje anna.

Kontakt: Kari Ronold,
Salomonskleivo 6,
4237 Suldalsosen
Tlf. - 412 44 043
E-post: karikariellise@gmail.com

knif Trygghet

SIKRER VERDIER.
SKAPER VERDIER.

ALL VERDAS gåver og bruksting

Her kan du kjøpa denne fantastiske
feiekosten frå Nepal og mykje mykje meir.
Fair trade.

www.allverd.no

Tlf. 40092745 / 52794833 4244 Nesflaten

Bli med på misjonseventyr i Himalaya!

ANNONSE

Pensjonert lærer og lokalpolitiker
Leif Hovde, Ålesund:
"Jeg har vært med til Nepal to ganger og
anbefaler turen på det varmeste. Det var
helt spesielt å gå påskemarsj sammen med
30.000 kristne i Katmandu. Vi kom også tett
på landsbylivet i Nepal. Reiselederne har god
lokalkunnskap og gode kontakter."

Fantastisk natur, majestetiske fjell, sammen med en særegen byggestil, religion og kultur gjør Nepal til et interessant reisemål.

Landet ligger ikke i grus etter jordskjelvne. Det er et trygt land å besøke, et land som virkelig trenger turister og som gjør alt de kan for at besøkende skal trives. Som turist med Himalaya Reisklubb kommer du tett på folkelivet og opplever en gjestfrihet som du aldri vil glemme.

Himalaya Reisklubb inviterer deg med på tur.

Påsken 2017, 7.- 18. april, inviterer Bjørn Ødegaard deg med på tur. Bjørn har bodd i landet, kan språket og inviterer deg med til å møte hans venner og bekjente og til å se arbeidet som HimalPartner gjør og har stått i.

Påmelding og mer info:
www.himalayareiseklubb.no
Jostein Holm, tlf. 93 04 76 97

I samarbeid med: HimalPartner

Håp om endring

«Evnen til å gjøre godt og ondt. Å ruste Kirken til å håndtere seksuelle overgrep». Under denne overskriften har Tormod Kleiven og Else Kari Bjerva i Normisjon vært i Nepal og hatt seminar om seksuelle overgrep i kristen sammenheng. Illustrasjonsfoto fra en nepalsk menighet: Terje Holmedahl

TEKST: ELSE KARI BJERVA OG TERJE HOLMEDAHL, ILLUSTRASJONSFOTO FRA EN NEPALSKE MENIGHET

Seksuelle overgrep er dessverre utbredt i alle kulturer, men møtet med representanter for kirker og kristne organisasjoner gav håp om endring i den nepalske kirken, sier Else Kari. Fra norsk side var dette et samarbeid mellom Normisjon og HimalPartner.

Det har åpnet seg en dør

25 personer fra forskjellige kirkelige sammenhenger var med på kurset i april, som ble arrangert av Higher Ground Counseling Center og Elijah Counseling og Training Centre. Av deltakerne var det bare fire menn og ingen pastorer. Men det var som en av deltakerne sa etter seminaret: «Jeg opplever at det har åpnet seg en dør til å snakke med pastorer i kirken om seksuelle overgrep.» De hadde fått et språk så de kunne sette ord på vanskelig tematikk.

I etterkant av det tre dager lange seminaret, var 12 – 14 ledere med på en to-dagers workshop med mål om å finne en vei for hvordan dette skal tas videre i Nepal.

Evnen til å gjøre godt og ondt

«Evnen til å gjøre godt og ondt. Å ruste Kirken til å håndtere seksuelle overgrep». Dette var overskriften over seminaret. Temaene var: «Hva er seksuelle overgrep i kirkelig sammenheng?», «makt og seksuell

vold», «hvem er overgriper og hvem er offer?», «forskjellen på seksualitet og seksuelle overgrep» og «Tilgivelse og helbredelse».

Tilgivelse i denne sammenhengen er et krevende begrep, da offeret ofte selv har en sterk skam- og skyldfølelse og strever med å legge skylden på overgriper, der det hører hjemme. En forventning om å tilgi blir ofte et nytt overgrep. Det å forstå prosessen rundt tilgivelse, slik at det ikke blir feil, er veldig viktig, - og vanskelig! En praksis i nepalske kirker tilsloer dette ytterligere ved at ofte begge parter blir satt under kirketukt når overgrep avdekkes; det kan til og med skje i forbindelse med incest og offeret er mindreårig.

Makt er et annet viktig begrep. Nepalere er godt kjent med mennesker i maktposisjoner, men en som har makt i kirken har fått det ut fra en tillitsposisjon. Det vedkommende sier har en annen tyngde enn andre menneskers uttalelser, rett og slett fordi vedkommende nyter en så stor grad av tillit. Men ofte er det vanskelig å se at også det handler om makt, nemlig makt basert på tillit, og at dette er en makt det er vanskelig å verge seg mot.

Åpenhet og trygghet

– Vi opplevde stor grad av åpenhet og trygghet i forhold til sensitive temaer, sier Else Kari. Det gjorde at vi fikk fruktbare og engasjerende samtaler i plenum. Det var ingen bagatellisering eller benektelse av at dette temaet er aktuelt i kirkelig sammenheng.

Workshopen i etterkant skulle legge grunnlaget for et videre arbeid med temaene. Det ble arbeidet en del i grupper og fastsatt hvilke emner som skulle belyses i framtidige kurs, så vel som pedagogiske innfallsvinkler. Rupa Chetri og Nikish Tapa, som begge arbeider i Higher Ground Counseling Center, vil være hovedansvarlige for dette videre.

Begge er snart ferdig med sin psykologutdanning, samtidig som de har mye erfaring fra sjelesorg og samtaler med unge som har vært utsatt for overgrep.

– Den erfaringsbaserte kunnskapen de har, kombinert med motet til å stå opp og ivareta den utsatte, gir håp om endring for kirken i Nepal på dette området, sier Else Kari Bjerva.

«Jeg opplever at det har åpnet seg en dør til å snakke med pastorer i kirken om seksuelle overgrep.»

TIL ETTERTANKE Fortjeneste, eller nåde

Randal Frivold, Landkoordinator, HimalPartner Begge foto: Peter Grubby

Jeg sto ved foten av Potala-palasset og beundret det mektige bygget fra det 12. århundre. Plutselig ble jeg forstyrret av en merkelig lyd bak meg. Da jeg snudde meg, fikk jeg se en lam mann som bøyde seg og strakte seg ut i full lengde på fortauet rett ved siden av meg. Etter en del strev, klarte han å reise seg på sitt ene bein, klappe hendene sammen over hodet og på brystet før han igjen la seg i sin fulle lengde på den kalde brolegningen og ble liggende stille et øyeblikk. Et grovt lærforkle og «håndsandaler» av tre var den eneste beskyttelsen han hadde mot grunnen han lå på. Da kroppen lå utstrakt, startet han bevegelsen med å kjempe seg opp på nytt, - igjen og igjen.

Han gjorde dette hele dagen, rundt og rundt på den store hellige plassen, høyetet for tibetansk buddhisme. På tibetansk kalles denne praksis med bot og fortjeneste for "kora" og finner sted på hellige steder, ved templer, og endatil de hellige fjellene.

Jeg tenkte på mannen resten av dagen mens jeg klatret de talløse trappetrinnene og stadig trengte å stanse for å drikke vann og få igjen pusten. 3.700 meter over havet er lufta svært tynn i Lhasa, hovedstaden i den tibetanske autonome republikken i Kina.

Jeg fortsatte å reflektere over den lamme mannens

hengivenhet med å gjøre seg fortjent til guddommelig gunst, grunnleggende i buddhismen, tett sammenvevd med læren om reinkarnasjon, syklusen av fødsel og gjenedelse.

Mens jeg grunnet på forskjellene i forhold til vår kultur, våre tradisjoner og vår tro, ble jeg minnet om hva Jesus sa. Det største budet i vår vandring for å lære Gud å kjenne er å elske Gud og å elske vår neste som oss selv. Det er tilsynelatende et enkelt bud sammenlignet med de store anstrengelsene for å utføre "kora". - Men jo mer jeg tenker på det, - å virkelig elske vår neste er ikke alltid en enkel ting å gjøre.

For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv. For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle vandre i dem. (Efes. 2.8 - 10)

PÅ BLOKKA

Besøk fra United Mission to Nepal

Joel Hafvenstein, UMN sin nye direktør (bildet) kommer til Norge på et kort besøk, 14.- 16. september i forbindelse med en europaturné. Torsdag den 15. september inviterer Normisjon og HimalPartner til et åpent møte kl. 19.00 i Linstowgate 3, Oslo (der begge organisasjoner har sitt hovedkontor).

Nepalbesøk på Global Uke 2016

Nikish Thapa (se side 10), en av de mest sentrale i HimalPartners prosjekt «Kvinner i risikosonen» er invitert av Norges Kristne Råd til å være hovedtaler på møter rundt i landet på «Global Uke» 2016. Følg med på annonser hvor hun blir å høre.

HimalPartners nye styre.

Arne Kjell Raustøl ble gjenvalgt som styreleder for to år da HimalPartners landsmøte ble holdt på Rødde Folkehøgskole, Melhus den 21. juli 2016.

Nye styremedlemmer ble Reidun Haugen Dalseth, Mathias Bertram og Martin Vestøl (gjenvalg). Fra før sitter Marianne Riise Bergsaker, Veronika Gundersen og Tor Inge Havrevoll i styret. Eldrid Brekke er de ansatte og utsendingenes representant.

Vararepresentanter ble Tone Skarpaas, Jan Ove Erstad og Kristian Kyllingstad.

ETTERSENDES IKKE VED VARIG ADRESSEENDRING, MEN SENDES TILBAKE TIL SENDEREN MED OPPLYSNING OM DEN NYE ADRESSEN

LEIKESTOVA GJEV FRAMTID OG HÅP

Miriam, Natalie og Jonatan Høyland har gjort leikestova si om til kiosk. Alle pengane går til å gje framtid og håp for dei som lir i Nepal etter jordskjelvet i fjor.

TEKST OG FOTO: SILJE GUNLAUG YUN ENG

Dei tre syskena var på fjorårets sommarstemne og lærte om jordskjelvet i Nepal. Dei ville vere med å bidra. Gjennom våren 2016 blei leikestova heime på Tonstad omgjort til kiosk der dei inviterte gjester og kundar til å kjøpe is og kaffe til

inntekt for Nepal. På sommarstemnet på Rødde i Trondheim overleverte dei kr 1 282 til HimalPartner.

Det er vakkert når barn engasjerer seg på denne måten. Dei ser eit behov og kjem opp med konkrete løysingar for å kunne vere med

å bidra. Dette har me alle noko å lære av. Viss me kjenner på at me vil medverke og bidra til framtid og håp; må me agere. Stort eller smått av engasjement, – alt tel. Og like viktig for Nepal er vissheita om at nokon andre hugsar på dei og ber for dei. Dei står ikkje aleine.

Gjenreis Nepal!

Nå starter endelig gjenoppbyggingen etter jordskjelvet som rammet Nepal i fjor. Mange har fortsatt ikke hus, hjem og skoler.

De trenger vår støtte. Din gave gjør en forskjell! Sammen bygger vi skoler i Dhading-distriktet.

HimalPartner

Gavekonto: 3000 15 47107 – merk: «Gjenreis Nepal!»
VIPPS: himalpartner #15521
SMS: NEPAL250 til 2160 (kr. 250)